Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U001225

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 27-04-2026

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: №1184-с від 04.06.2026 р.

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Герлян Яків Сергійович
2. Yakov S. Gerlyan

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 051 Економіка

Дата захисту: 07-05-2026

Спеціальність за освітою: 075 Маркетинг

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 12170

Повне найменування юридичної особи: Заклад вищої освіти "Відкритий міжнародний університет розвитку людини "Україна"

Код за ЄДРПОУ: 30373644

Місцезнаходження: вул. Львівська, Київ, 03115, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Заклад вищої освіти "Відкритий міжнародний університет розвитку людини "Україна"

Код за ЄДРПОУ: 30373644

Місцезнаходження: вул. Львівська, Київ, 03115, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.81, 06.01

Тема дисертації:

1. Формування економічного механізму забезпечення конкурентоспроможності підприємства на засадах маркетингу

2. Formation of the Economic Mechanism for Ensuring Enterprise Competitiveness Based on Marketing Principles

Реферат/анотація:

1. У межах ресурсноринкової концепції забезпечення конкурентоспроможності підприємства та під впливом еволюції суспільства на розвиток маркетингу, запропоновано розуміти дефініцію конкурентоспроможність підприємства на маркетингових засад, як системний процес трансформації ресурсного потенціалу підприємства у стійкі конкурентні переваги шляхом створення унікальної цінності для цільових сегментів шляхом імплементації комплексу маркетингових інструментів, що забезпечує досягнення високої економічної результативності, задоволення запитів цільової аудиторії та виконання стратегічних пріоритетів суб'єкта господарювання в умовах високої ринкової волатильності. Здійснено всебічне вивчення тенденцій розвитку світового ринку туристичних послуг, які стали аналітичною основою для подальшого дослідження процесів генерування конкурентного статусу та максимізації економічного ефекту від діяльності

підприємств туристичної індустрії. У результаті проведеного аналізу сучасних тенденцій розвитку туристичної галузі було виявлено, що основними драйверами її трансформації виступають цифрові платформи, запити на персоналізовані подорожі, мобільні застосунки, технології доповненої та віртуальної реальності, а також маркетингові інструменти. Встановлено, що цифровізація туристичних сервісів, активне впровадження інноваційних маркетингових рішень, орієнтація на засади концепції сталого функціонування та пролонгація культурної автентичності формують нову парадигму функціонування туристичного бізнесу. У результаті дослідження доведено обґрунтованість застосування чотирьох категорій індикаторів для комплексної оцінки конкурентоспроможності туристичних дестинацій, зокрема: кількість туристичних прибуттів, індекс цифрової готовності, індекс сталого розвитку та показники якості життя. Такий підхід дозволив забезпечити глибше розуміння ключових домінант світового ринку туристичних послуг та їх впливу на формування туристичної привабливості. Сформовано методологічне підґрунтя для здійснення кластерного та дискримінантного аналізу дестинацій, що дозволив виокремити чотири типи країн, які істотно різняться за параметрами туристичної привабливості, рівнем інфраструктурного розвитку, соціальноекономічними характеристиками та цифровим потенціалом. На основі результатів побудовано систему лінійних рівнянь множинної регресії, яка відображає залежність ймовірності належності країни до певного кластеру, що, на противагу традиційним методикам, забезпечує верифікацію питомої ваги кожного показника в структурі кластерного аналізу та обґрунтувати напрями підвищення конкурентоспроможності туристичних дестинацій. Виявлено, що ключовими дестимулюючими факторами розвитку туристичної галузі України залишаються економічна нестабільність, загроза безпеці, інфраструктурні обмеження та дефіцит кваліфікованих кадрів. Умови глобальних і національних криз, зокрема пандемія COVID19 та збройна агресія з боку РФ проти України, призвели до масштабної деструкції бізнес середовища та різкого зменшення чисельності діючих суб'єктів господарювання, персоналу та обсягів туристичних послуг. Водночас встановлено, що обмеження сприяли розвитку внутрішнього туризму та цифровізації туристичних сервісів, трансформуючи ринкову пропозицію. Попри скорочення кількості суб’єктів господарювання, зростання податкових надходжень засвідчує підвищення ефективності діяльності окремих сегментів галузі. Обґрунтовано визначальну роль економічного потенціалу в процесі розробки економічного механізму забезпечення конкурентоспроможності підприємства. Розроблений механізм ґрунтується на системному поєднанні концептуального, ресурсно операційного та економічної дії і спрямований на оцінку рівня ефективності економічної діяльності підприємства для довгострокової конкурентної стійкості підприємства. В результаті проведеного багатофакторного дискримінантного аналізу визначено інтегральний показник потенціалу конкурентоспроможності підприємств туристичної галузі, результати оцінки показників більш точно характеризують позиції підприємств у межах ринку та виявляють резерви підвищення конкурентоспроможності. Обґрунтовано теоретикоприкладні засади формування стратегій підприємств туристичної галузі на основі матриці дій, яка дозволяє обирати маркетингові інструменти для реалізації стратегії виходу на зовнішні ринки з урахуванням потенціалу конкурентоспроможності туристичних підприємств

2. Within the framework of the resource-market concept of ensuring the competitiveness of an enterprise and under the influence of the evolution of society on the development of marketing, it is proposed to understand the definition of the competitiveness of an enterprise on marketing principles as a systemic process of transforming the resource potential of an enterprise into sustainable competitive advantages by creating unique value for target segments through the implementation of a set of marketing tools that ensures the achievement of high economic efficiency, satisfaction of the requests of the target audience and the implementation of the strategic priorities of the business entity in conditions of high market volatility. The findings of the research on marketing instruments within the overall framework of enterprise competitiveness formation indicate that the modern approach to competitiveness management is based on a holistic system. This system integrates analysis of the marketing environment, continuous assessment of market dynamics, formulation of marketing strategies, and the application of forecasting and modeling methods. It has been established that the coordinated interaction of marketing tools, considering the specifics of their interdependence, provides a foundation for strengthening and sustaining

enterprise competitiveness. Presents an in-depth analysis of the development trends of the global tourism services market. The results of this analysis served as an analytical foundation for further investigation of the mechanisms for shaping competitive positions and enhancing the economic outcomes of tourism enterprises. The study of contemporary tourism industry dynamics revealed that its transformation is primarily driven by the expansion of digital platforms, growing demand for personalized travel experiences, widespread use of mobile applications, the integration of augmented and virtual reality technologies, and the application of advanced marketing instruments. It was substantiated that the digital transformation of tourism services, active adoption of innovative marketing approaches, adherence to the principles of sustainable development, and preservation of cultural authenticity collectively contribute to the emergence of a new paradigm in tourism business operations. Furthermore, the research confirmed the feasibility of applying four groups of indicators for a comprehensive evaluation of the competitiveness of tourist destinations, namely: tourist arrival volumes, digital readiness index, sustainable development index, and quality of life indicators. The proposed approach enabled a more profound identification of the key determinants of the global tourism services market and their role in shaping tourist attractiveness. A methodological basis was formed for conducting cluster and discriminant analysis of destinations, which allowed us to identify four types of countries that differ significantly in terms of tourist attractiveness parameters, level of infrastructure development, socio-economic characteristics and digital potential. Based on the results, a system of linear multiple regression equations was constructed, which reflects the dependence of the probability of a country belonging to a certain cluster, which, in contrast to traditional methods, provides verification of the specific weight of each indicator in the structure of cluster analysis and substantiates the directions for increasing the competitiveness of tourist destinations. The research revealed that the primary constraints hindering the development of Ukraine's tourism industry continue to be economic volatility, security risks, insufficient infrastructure development, and a lack of qualified human resources. Global and national crises, particularly the COVID-19 pandemic and the military aggression of the Russian Federation against Ukraine, caused substantial disruption of the business environment, resulting in a significant decline in the number of active enterprises, employment levels, and volumes of tourism services. Simultaneously, it was established that crisis-related restrictions stimulated the expansion of domestic tourism and accelerated the digital transformation of tourism services, leading to structural changes in market supply. Despite the contraction in the number of market participants, the observed increase in tax revenues points to improved operational efficiency within certain segments of the tourism industry. Highlights the decisive role of economic potential in designing an effective mechanism for strengthening enterprise competitiveness. The proposed mechanism relies on an integrated interaction of conceptual foundations, resource and operational components, and economic instruments, and is focused on evaluating the efficiency of an enterprise's economic performance as a prerequisite for achieving long-term competitive sustainability.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Широке застосування технологій більш чистого виробництва та охорони навколишнього природного середовища

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Kutlina Iryna, Herlian Yakiv. (2025) Cluster Analysis of Countries of The World by Competitiveness of Tourist Destinations. International Journal of Innovative Technologies in Economy. 3(51). htpps://doi.org/10.31435/ijite.3(51).2025.3981

- Кутліна І.Ю., Герлян Я.С. Окремі аспекти поведінки споживача в Україні під час війни. Вісник Університету «Україна» (Серія: економіка, менеджмент, маркетинг). 2023. № 8 (35). С. 59-69. htpps://doi.org/10.36994/2707-4110-2023-8-35-06
- Кутліна І.Ю., Герлян Я.С. Якість як важливий соціально-економічний аспект маркетингу. Вісник Університету «Україна» (Серія: економіка, менеджмент, маркетинг). 2024. № 10 (37). С. 81-90 https://doi.org/10.36994/2707-4110-2024-10-37-07
- Герлян Я.С., Кутліна І.Ю. Еволюція маркетингу: від продукту до цінності в умовах цифрової трансформації. Вісник Університету Україна. (Серія: економіка, менеджмент, маркетинг). 2024. №12 (39). С. 30 – 39. https://doi.org/10.36994/2707-4110-2024-12-39-03
- Герлян Я.С. Трансформація туристичного ринку в умовах цифровізації та маркетингових інновацій. Наукові перспективи. 2025 №10(64) С.444-457. https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-10(64)-444-457
- Кутліна І.Ю. Герлян Я.С. Формування економічного механізму підвищення конкурентоспроможності підприємства на основі концепції маркетингу. Вісник Хмельницького національного університету. 2025. том 346, №5, С.242-248. https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-346-5-34
- Кутліна І.Ю. Герлян Я.С. Адаптація маркетингових інструментів туристичних підприємств в умовах диференціації зовнішніх ринків. Ефективна економіка. 2025. https://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.8.87%20

Наукова (науково-технічна) продукція: технології

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення стану навколишнього середовища; поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0124U00457

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кутліна Ірина Юріївна

2. Iryna Y. Kutlina

Кваліфікація: к.т.н., 05.18.15

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Відкритий міжнародний університет розвитку людини "Україна"

Код за ЄДРПОУ: 30373664

Місцезнаходження: Київ, 04071, Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Охріменко Алла Григорівна

2. Alla Okhrimenko

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0405-3081

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Костинець Валерія Володимирівна

2. Valeriya Kostynets

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4222-7620

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Приватне акціонерне товариство "Вищий навчальний заклад "Національна академія управління"

Код за ЄДРПОУ: 16476880

Місцезнаходження: вул. Ушинського, Київ, 03153, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дубас Ростислав Григорович

2. Rostyslav H. Dubas

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Відкритий міжнародний університет розвитку людини "Україна"

Код за ЄДРПОУ: 30373664

Місцезнаходження: Київ, 04071, Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шафранова Катерина Володимирівна
2. Kateryna V. Shafranova

Кваліфікація: к. е. н., доцент, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9118-8795

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Відкритий міжнародний університет розвитку людини "Україна"

Код за ЄДРПОУ: 30373664

Місцезнаходження: Київ, 04071, Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Нестеренко Світлана Сергіївна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Нестеренко Світлана Сергіївна
Відповідальний за підготовку облікових документів	дубас ростислав григорович
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна